

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA PZU Eko Energia

ustalone uchwałą Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej nr UZ/238/2021 z dnia 24 sierpnia 2021 r. ze zmianami ustalonymi uchwałą Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń nr UZ/256/2021 z dnia 14 września 2021 r.

Spis treści

ROZDZIAŁ 1		ROZDZIAŁ 5	
POSTANOWIENIA WSTĘPNE	str. 3	UBEZPIECZENIE RYZYKA NIŻSZEJ PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ PRZEZ INSTALACJĘ FOTOWOLTAICZNĄ	str. 8
ROZDZIAŁ 2		Przedmiot i zakres ubezpieczenia.	str. 8
DEFINICJE	str. 3	Wyłączenia odpowiedzialności	str. 8
ROZDZIAŁ 3		Suma ubezpieczenia.	str. 8
UBEZPIECZENIE URZĄDZEŃ EKO OD WSZYSTKICH RYZYK	str. 4	Zabezpieczenie mienia	str. 9
Przedmiot ubezpieczenia	str. 4	Ustalenie odszkodowania	str. 9
Zakres ubezpieczenia	str. 4	Postępowanie w razie niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną	str. 10
Zwrot kosztów.	str. 5	ROZDZIAŁ 6	
Wyłączenia odpowiedzialności	str. 5	POSTANOWIENIA WSPÓLNE	str. 10
Zabezpieczenie mienia	str. 6	Zawarcie umowy ubezpieczenia	str. 10
Suma ubezpieczenia.	str. 6	Początek i koniec odpowiedzialności PZU	str. 10
Ustalenie odszkodowania	str. 6	Składka ubezpieczeniowa	str. 11
Postępowanie w razie wypadku ubezpieczeniowego	str. 7	Postępowanie w razie wypadku ubezpieczeniowego	str. 11
ROZDZIAŁ 4		Postępowanie w razie powołania rzeczoznawców	str. 11
UBEZPIECZENIE RYZYKA WYSTĄPIENIA PRZERWY W DZIAŁANIU INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ	str. 7	Wypłata odszkodowania lub świadczenia	str. 11
Przedmiot i zakres ubezpieczenia.	str. 7	Przejęcie roszczeń na PZU	str. 12
Wyłączenia odpowiedzialności	str. 7	Reklamacje, skargi i zażalenia	str. 12
Suma ubezpieczenia.	str. 7	Postanowienia końcowe	str. 13
Ustalenie odszkodowania	str. 7		
Postępowanie w razie wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej	str. 8		

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	<p>Postanowienia wspólne: § 1 ust. 9, § 2, § 26 ust. 2–4, § 27, § 30, § 31, § 32, § 35</p> <p>Ubezpieczenia urządzeń eko od wszystkich ryzyk: § 3–6, § 8–14</p> <p>Ubezpieczenia ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej: § 15, § 17–19</p> <p>Ubezpieczenia ryzyka niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną: § 20, § 22–25</p>
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	<p>Postanowienia wspólne: § 1 ust. 9, § 2, § 26 ust. 5, § 27, § 30 pkt 1, § 32, § 36 ust. 3</p> <p>Ubezpieczenia urządzeń eko od wszystkich ryzyk: § 4–8 i 10–13, § 14 pkt 1, § 34</p> <p>Ubezpieczenia ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej: § 15–19 pkt 2</p> <p>Ubezpieczenia ryzyka niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną: § 20–24</p>

ROZDZIAŁ 1 POSTANOWIENIA WSTĘPNE

– czyli kilka ważnych informacji na początek

§ 1

1. „Ogólne warunki ubezpieczenia PZU Eko Energia” (zwane dalej „OWU”) mają zastosowanie do umowy ubezpieczenia zawieranej pomiędzy Powstającym Zakładem Ubezpieczeń Spółką Akcyjną (zwanym dalej „PZU”) a ubezpieczającym.
2. Na podstawie OWU i w zależności od wybranego przez ubezpieczającego wariantu ubezpieczenia, PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej w zakresie:
 - 1) ubezpieczenia urządzeń eko od wszystkich ryzyk;
 - 2) ubezpieczenia ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej;
 - 3) ubezpieczenia ryzyka niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną.
3. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na swój rachunek (dla siebie – jest on wtedy również ubezpieczonym) lub na cudzy rachunek (dla innego podmiotu – ten podmiot jest wtedy również ubezpieczonym). W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek:
 - 1) ubezpieczający ma obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej;
 - 2) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU, OWU może podnieść również przeciwko ubezpieczonemu;
 - 3) ubezpieczony może żądać, by PZU udzieliło mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie praw i obowiązków ubezpieczonego.
4. W porozumieniu z ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odbiegające od ustalonych w OWU. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odbiegających, OWU mają zastosowanie w zakresie nieuregulowanym tymi postanowieniami.
5. PZU zobowiązane jest przedstawić ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeśli PZU nie dopełni tego obowiązku, nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Tego przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia, które są zawierane w drodze negocjacji.
6. PZU doręcza ubezpieczającemu OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeśli umowa ubezpieczenia jest zawierana również na cudzy rachunek, to ubezpieczający jest zobowiązany przekazać OWU wszystkim ubezpieczonym przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia, a jeśli to nie jest możliwe – najpóźniej w pierwszym dniu tego okresu. OWU może być przekazane w wersji papierowej lub – jeśli ubezpieczony się zgodzi – na innym trwałym nośniku. PZU może poprosić ubezpieczającego o dowód, który potwierdza przekazanie OWU ubezpieczonym.
7. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawierana za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, OWU jest ponadto udostępniane w placówkach i na stronie internetowej PZU oraz przekazywane ubezpieczającemu wraz z polisą.
8. W relacjach z konsumentem PZU stosuje język polski.
9. W sprawach nieuregulowanych w OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

ROZDZIAŁ 2 DEFINICJE

– czyli pojęcia, które pojawiają się w OWU

§ 2

W OWU używa się pojęć:

- 1) **akty terroryzmu** – działania indywidualne lub grupowe skierowane przeciwko ludności lub mienu. Ich celem jest osiągnięcie skutków ekonomicznych, politycznych, religijnych lub społecznych przez wprowadzenie chaosu, zastraszanie ludności, dezorganizację życia publicznego;
- 2) **awaria** – uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia, które powoduje zaprzestanie jego działania lub nieprawidłowe działanie, spowodowane przez:
 - a) błędy w obudzie,

- b) błędy podczas konserwacji przedmiotu ubezpieczenia,
 - c) błędy projektowe,
 - d) błędy konstrukcyjne,
 - e) błędy montażowe,
 - f) wady produkcyjne,
 - g) wadliwy materiał, z którego wykonany jest przedmiot ubezpieczenia;
- 3) **cena energii** – kwota, która obejmuje cenę energii elektrycznej wyrażoną w zł/kWh oraz opłatę za usługi dystrybucyjne, ustalona na podstawie dokumentów rozliczeniowych z zakładem energetycznym;
 - 4) **dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia przez osoby trzecie, także w związku z wadliwym lub jego usiłowaniami, interwencją organów ścigania, straży pożarnej lub pogotowia ratunkowego. PZU nie ponosi odpowiedzialności w ramach dewastacji za utratę mienia, które uległo zaborowi w celu jego przywłaszczenia;
 - 5) **grad** – opad atmosferyczny, który składa się z bryłek lodu;
 - 6) **huk ponaddźwiękowy** – fala uderzeniowa wytworzona przez statek powietrzny, który porusza się z prędkością większą od prędkości dźwięku;
 - 7) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 13,8 m/s ustalanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (zwany dalej „IMGW”), którego działanie wyrządza masowe szkody. W przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie huraganu PZU stwierdza na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub w bezpośrednim sąsiedztwie;
 - 8) **instalacja fotowoltaiczna** – zespół urządzeń, który jest przeznaczony do przetwarzania energii promieniowania słonecznego w energię elektryczną oraz wykorzystywanie tej energii na użytek własny lub dostarczania tej energii do zewnętrznej sieci elektroenergetycznej oraz jest gotowy do pracy, zgodnie z wymaganą dokumentacją potwierdzającą ten stan wydaną przez uprawnionego instalatora. Składa się z następujących elementów: panelu lub paneli fotowoltaicznych oraz innych urządzeń stanowiących całość techniczną i użytkową, w tym uzmiernienia oraz systemu ochrony przeciwprzepięciowej i odgromowej (o ile jest wymagany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa);
 - 9) **instalacja solarna** – zespół urządzeń, który jest przeznaczony do przetwarzania energii promieniowania słonecznego w energię cieplną za pomocą nośnika, którym może być ciecz (np. glikol, woda) lub gaz (np. powietrze) oraz dostarczania tej energii do instalacji wewnętrznej budynku oraz jest gotowy do pracy, zgodnie z wymaganą dokumentacją potwierdzającą ten stan wydaną przez uprawnionego instalatora. Składa się z następujących elementów: kolektora lub kolektorów słonecznych oraz innych urządzeń stanowiących całość techniczną i użytkową;
 - 10) **kradzież** – zabór przedmiotu ubezpieczenia w celu jego przywłaszczenia, którego sprawca dokonał po usunięciu – przy użyciu siły lub narzędzi – zabezpieczeń, o których mowa w § 9, pozostawiając na tych zabezpieczeniach ślady, które stanowią dowód użycia siły lub narzędzi;
 - 11) **miejsce ubezpieczenia** – adres w Polsce wskazany w polisie, pod którym znajduje się instalacja fotowoltaiczna, instalacja solarna, pompa ciepła, ładowarka samochodu, akumulator do fotowoltaiki – których dotyczy ubezpieczenie;
 - 12) **niższa produkcja energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną** – spadek produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną nie spowodowany przerwą w działaniu instalacji fotowoltaicznej, za którą PZU odpowiada w ubezpieczeniu przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej;
 - 13) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
 - 14) **polisa** – dokument, który potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia;
 - 15) **pompa ciepła** – urządzenie grzewcze, które jest przeznaczone do dostarczania, za pomocą czynnika roboczego, ciepła pobranego z gruntu, z wody lub z powietrza do instalacji centralnego ogrzewania, wodnej lub wentylacyjnej oraz jest gotowe do

- pracy, zgodnie z wymaganą dokumentacją potwierdzającą ten stan wydaną przez uprawnionego instalatora. Składa się z następujących elementów: dwóch jednostek – zewnętrznej i wewnętrznej – połączonych przewodami, w których znajdują się czynniki robocze oraz innych urządzeń stanowiących całość techniczną i użytkową;
- 16) **powódź** – zalanie terenów wskutek:
- podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
 - spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych,
 - podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka),
 - deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 ustalonym przez IMGW. W przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 PZU stwierdza na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub w bezpośrednim sąsiedztwie;
- 17) **przebiecie** – nagła zmiana napięcia w instalacji elektrycznej;
- 18) **przerwa w działaniu instalacji fotowoltaicznej** – całkowite zaprzestanie produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną;
- 19) **stłuczenie** – pęknięcie lub rozbicie przedmiotu ubezpieczenia;
- 20) **szkoda:**
- w ubezpieczeniu urządzeń eko od wszystkich ryzyk – utrata, uszkodzenie lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia. Nie obejmuje utraconych korzyści ubezpieczonego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, uszkodzenie lub zniszczenie tego przedmiotu (np. strata finansowa ubezpieczonego spowodowana wystąpieniem przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej),
 - w ubezpieczeniu ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej – strata finansowa ubezpieczonego spowodowana wystąpieniem przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej,
 - w ubezpieczeniu ryzyka niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną – strata finansowa ubezpieczonego spowodowana niższą produkcją energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną;
- 21) **śnieg i lód** – naturalny opad w postaci śniegu lub lód, który:
- swoim ciężarem bezpośrednio oddziałuje na przedmiot ubezpieczenia albo
 - pod wpływem swojego ciężaru może spowodować przewrócenie się drzew lub innych obiektów na przedmiot ubezpieczenia;
- 22) **uderzenie pojazdu** – uderzenie pojazdu, jego części lub przewożonego w nim ładunku w przedmiot ubezpieczenia;
- 23) **ubezpieczający** – podmiot, który zawiera umowę ubezpieczenia i jest zobowiązany do zapłacenia składki ubezpieczeniowej;
- 24) **ubezpieczony** – podmiot wskazany w polisie jako ubezpieczony, na rachunek którego została zawarta umowa ubezpieczenia, będący również ubezpieczającym oraz podmioty, na rachunek których została zawarta umowa ubezpieczenia, zgodnie z postanowieniami OWU dotyczącymi danego ubezpieczenia;
- 25) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się drzew, masztów, słupów energetycznych, kominów, latarni lub oderwanie się i upadek ich części na przedmiot ubezpieczenia;
- 26) **wartość nowa** – wartość, która odpowiada kosztom przywrócenia przedmiotu ubezpieczenia do stanu nowego, lecz nie ulepszonego oraz, która odpowiada kosztom naprawy lub odbudowy przedmiotu ubezpieczenia, określona z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów oraz przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki, typu oraz o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy. Przy określaniu wartości nowej PZU uwzględnia również koszty transportu, montażu, demontażu;

- 27) **zakładana roczna produkcja energii elektrycznej** – wyrażona w kilowatogodzinach (kWh) ilość energii elektrycznej możliwa do wyprodukowania przez daną instalację fotowoltaiczną w okresie jednego roku wynikająca z dokumentacji projektowej lub umowy z zakładem energetycznym;
- 28) **zakładana produkcja energii elektrycznej** – wyrażona w kilowatogodzinach (kWh) ilość energii elektrycznej możliwa do wyprodukowania przez daną instalację fotowoltaiczną w okresie odpowiadającym wykorzystanemu okresowi ubezpieczenia;
- 29) **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawałania się naturalnych, podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie.

ROZDZIAŁ 3 UBEZPIECZENIE URZĄDZEŃ EKO OD WSZYSTKICH RYZYK

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

– czyli co można ubezpieczyć

§ 3

W ubezpieczeniu urządzeń eko od wszystkich ryzyk można ubezpieczyć:

- instalację fotowoltaiczną;
- instalację solarną;
- pompę ciepła
– które znajdują się w miejscu ubezpieczenia, i do których ubezpieczony posiada tytuł prawny (np. własność, współwłasność). Ubezpieczony przedmiot jest wskazywany w polisie. Wraz z ubezpieczeniem instalacji fotowoltaicznej ubezpieczone są również:
 - ładowarka samochodu. **Ładowarka samochodu** to domowa stacja ładowania samochodów elektrycznych;
 - akumulator do fotowoltaiki. **Akumulator do fotowoltaiki** to przydomowy magazyn energii
– które znajdują się w miejscu ubezpieczenia, i których ubezpieczony jest właścicielem albo współwłaścicielem.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

– czyli za co PZU odpowiada

§ 4

PZU odpowiada za wypadek ubezpieczeniowy, którym jest niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, które powstało w okresie ubezpieczenia i w wyniku którego została wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia. PZU odpowiada za wypadek ubezpieczeniowy, które wystąpiły w miejscu ubezpieczenia.

§ 5

- PZU odpowiada za szkody, które powstały w następstwie wypadków ubezpieczeniowych wskazanych w kolumnie „Zakres ubezpieczenia” (tabela poniżej), przy czym mają zastosowanie wyłączenia odpowiedzialności określone w § 7:

Od Wszystkich Ryzyk	
Przedmiot ubezpieczenia	Zakres ubezpieczenia
instalacja fotowoltaiczna	na przykład następujące wypadki ubezpieczeniowe: – ogień – przebiecie – grad
instalacja solarna	– huragan – śnieg i lód
pompa ciepła	– powódź
ładowarka samochodu	– dewastacja
akumulator do fotowoltaiki	– stłuczenie – uszkodzenie przez zwierzęta – kradzież – awaria
	oraz inne wypadki ubezpieczeniowe niż wskazane powyżej

2. PZU odpowiada również za szkody wyrządzone wskutek akcji ratowniczej prowadzonej w związku z wypadkiem ubezpieczeniowym określonym w ust. 1, za który PZU ponosi odpowiedzialność.

ZWROT KOSZTÓW

– czyli jakie koszty dodatkowe pokrywa PZU

§ 6

Jeśli wystąpi wypadek ubezpieczeniowy, który jest objęty zakresem ubezpieczenia, PZU pokrywa poniesione przez ubezpieczonego koszty:

- 1) **poszukiwania przyczyny szkody** – czyli koszty materiałów, sprzętu i robocizny poniesione w celu:
 - a) odnalezienia miejsca uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia,
 - b) naprawy elementów uszkodzonych lub zniszczonych wskutek poszukiwania przyczyny szkody.PZU pokrywa te koszty do wysokości faktycznie poniesionych i w granicach sumy ubezpieczenia;
- 2) **uprzętnięcia miejsca ubezpieczenia po szkodzie** – czyli koszty usunięcia zanieczyszczeń, koszty wywozu elementów niezdatnych do użytku (odpadów) wraz z kosztami ich składowania lub utylizacji, koszty rozbiórki i demontażu elementów niezdatnych do użytku.

PZU pokrywa te koszty do wysokości faktycznie poniesionych i w granicach sumy ubezpieczenia, nie więcej jednak niż do 20% tej sumy ubezpieczenia.

Jeśli koszty te dotyczą mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego i nie można przyporządkować ich do danej części mienia, PZU pokrywa te koszty w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego, a jeśli ustalenie proporcji nie jest możliwe, to PZU pokrywa 50% poniesionych kosztów;

- 3) **dostosowania miejsca, w którym ma być ponownie zainstalowana instalacja fotowoltaiczna, instalacja solarna, pompa ciepła, po szkodzie.**

PZU pokrywa te koszty do wysokości faktycznie poniesionych i w granicach sumy ubezpieczenia, nie więcej jednak niż do 20% tej sumy ubezpieczenia i nie więcej niż 20 000 zł.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

– czyli za co PZU nie odpowiada

§ 7

1. PZU nie odpowiada za szkody:

- 1) które ubezpieczony wyrządził umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy mimo rażącego niedbalstwa zaplata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności. Przez winę umyślną lub rażące niedbalstwo ubezpieczonego będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną należy rozumieć winę umyślną lub rażące niedbalstwo:
 - a) w przedsiębiorstwach państwowych – dyrektora lub jego zastępców,
 - b) w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością i spółkach akcyjnych – członków zarządu lub prokurentów,
 - c) w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementarysiusz lub prokurentów,
 - d) w spółkach jawnych – wspólników lub prokurentów,
 - e) w spółkach partnerskich – partnerów, członków zarządu lub prokurentów,
 - f) w spółkach cywilnych – wspólników,
 - g) w spółdzielniach, wspólnotach mieszkaniowych, fundacjach i stowarzyszeniach – członków zarządu;
- 2) które osoba, z którą ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym wyrządziła umyślnie;
- 3) za które z mocy prawa lub zawartej umowy odpowiedzialny jest producent, sprzedawca, dostawca, instalator, zakład serwisujący lub naprawiający (np. gwarancja producenta);
- 4) które spowodowane są wadami lub usterkami, które istniały przed zawarciem umowy ubezpieczenia i, o których ubezpieczony

wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć;

- 5) polegające na defektach estetycznych, które nie wpływają na prawidłowe funkcjonowanie instalacji fotowoltaicznej, instalacji solarnej, pompy ciepła, ładowarki samochodu, akumulatora do fotowoltaiki – których dotyczy ubezpieczenie, takie jak: wgniecenia, zadrapania, zabarwienia, odbarwienia, odczłuszczenia, deformacje, obtarcia, wyszczerbienia, odspojenia, rozdarcia, zanieczyszczenia inne niż powstałe w następstwie działania zwierząt (w tym ptaków);
 - 6) polegające na mikrouszkodzeniach (czyli tak zwanych hot-spotach), mikropręknięciach (czyli tak zwanych ślimaczki ścieżkach) lub rozszczelnieniach, chyba że te mikrouszkodzenia, mikropręknięcia i rozszczelnienia są następstwem: gradu, huku ponaddzwiękowego, huraganu, śniegu i lodu, upadku drzew lub masztów, przepięcia, dewastacji, w wyniku których instalacja fotowoltaiczna, instalacja solarna, pompa ciepła, ładowarka samochodu, akumulator do fotowoltaiki – których dotyczy ubezpieczenie, nie działa prawidłowo;
 - 7) powstałe na skutek działania złośliwego oprogramowania lub polegające na danych lub informacji na elektronicznych nośnikach danych.
2. PZU nie odpowiada także za szkody, które powstały w następstwie:
- 1) działania owadów, pleśni, grzybów, wewnętrznego rozkładu lub naturalnych procesów, które zachodzą w instalacji fotowoltaicznej, instalacji solarnej, pompie ciepła, ładowarce samochodu, akumulatorze do fotowoltaiki – których dotyczy ubezpieczenie;
 - 2) działania zwierząt (w tym ptaków) polegającego na zanieczyszczeniu instalacji fotowoltaicznej, instalacji solarnej, pompy ciepła, ładowarki samochodu, akumulatora do fotowoltaiki – których dotyczy ubezpieczenie;
 - 3) wibracji lub drgań, spowodowanych ruchem pojazdów lądowych, podziemnych lub powietrznych. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy wibracje lub drgania powstały w następstwie huku ponaddzwiękowego;
 - 4) eksploatacji lub zużycia, kawitacji, korozji lub utleniania instalacji fotowoltaicznej, instalacji solarnej, pompy ciepła, ładowarki samochodu, akumulatora do fotowoltaiki – których dotyczy ubezpieczenie;
 - 5) zaginięcia, sprzedaży, darowizny, zamiany instalacji fotowoltaicznej, instalacji solarnej, pompy ciepła, ładowarki samochodu, akumulatora do fotowoltaiki – których dotyczy ubezpieczenie;
 - 6) przenikania wód podziemnych. To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy przenikanie wód nastąpiło wskutek powodzi, deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 ustalonym przez IMGW. Jeśli nie można uzyskać opinii IMGW, wystąpienie deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4, PZU stwierdza na podstawie stanu faktycznego o rozmiarze szkód w miejscu ich powstania lub w bezpośrednim sąsiedztwie;
 - 7) przemarzania instalacji fotowoltaicznej, instalacji solarnej, pompy ciepła, ładowarki samochodu, akumulatora do fotowoltaiki – których dotyczy ubezpieczenie, lub ich elementów;
 - 8) zapadania się ziemi, które jest skutkiem prowadzonych robót ziemnych;
 - 9) zaboru instalacji fotowoltaicznej, instalacji solarnej, pompy ciepła, ładowarki samochodu, akumulatora do fotowoltaiki – których dotyczy ubezpieczenie, jeżeli ten zabór nie spełnia definicji kradzieży;
 - 10) aktów terrorizmu, działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, strajków, niepokojów społecznych;
 - 11) oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego, skażenia radioaktywnego;
 - 12) decyzji administracyjnej;
 - 13) przebudowania instalacji fotowoltaicznej, instalacji solarnej, pompy ciepła – których dotyczy ubezpieczenie, niezgodnie z projektem wykonanym przez uprawnionego specjalistę lub bez projektu, o ile jest wymagany.
3. PZU nie odpowiada także za szkody powstałe w związku z działalnością zakładu górniczego.
4. Odpowiedzialność PZU nie jest objęta wymiana elementów instalacji fotowoltaicznej, jeżeli konieczność takiej wymiany nie jest

spowodowana wypadkiem ubezpieczeniowym (np. wymiana falownika w związku z wysokim napięciem powodującym konieczność jego wymiany).

5. PZU nie odpowiada również za szkody, które ubezpieczony wyrządził w stanie:

- 1) nietrzeźwości albo
- 2) pod wpływem alkoholu lub
- 3) pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.

To wyłączenie nie dotyczy sytuacji, gdy taki stan ubezpieczonego nie miał wpływu na wystąpienie wypadku ubezpieczeniowego.

ZABEZPIECZENIE MIENIA

– czyli jak chronić mienie

§ 8

Ubezpieczony ma obowiązek:

- 1) przestrzegać obowiązujących przepisów prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- 2) utrzymywać przedmiot ubezpieczenia w należytym stanie technicznym, w tym przeprowadzać jego okresowe przeglądy techniczne oraz okresowe kontrole – zgodnie z przepisami prawa, a także przeprowadzać jego bieżącą konserwację, serwisowanie – zgodnie z wymogami producenta lub instalatorów;
- 3) stosować się do zaleceń producentów, sprzedawców i instalatorów przedmiotów ubezpieczenia;
- 4) stosować właściwe środki ochronne w celu zabezpieczenia instalacji wodnych i centralnego ogrzewania oraz ich wyposażenia instalacyjnego przed mrozem, w szczególności utrzymywać właściwą temperaturę w pomieszczeniach oraz zakręcić zawory i spuścić wodę z instalacji w obiektach nieużytych;
- 5) utrzymywać w należytym stanie technicznym pomieszczenia, w których znajduje się przedmiot ubezpieczenia oraz dach lub inne miejsca, do których zamocowany jest przedmiot ubezpieczenia;
- 6) zapewnić, aby w okresie ubezpieczenia były spełnione warunki w zakresie zabezpieczenia ubezpieczonego mienia, o których mowa w § 9.

Jeśli ubezpieczony naruszy te obowiązki umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, PZU nie odpowiada za szkody, które powstały z tego powodu. To postanowienie nie dotyczy sytuacji, gdy mimo rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względom słuszności.

§ 9

1. Ubezpieczona instalacja fotowoltaiczna, instalacja solarna, pompa ciepła, ładowarka samochodu, powinny być zamocowane na stałe w miejscu ubezpieczenia w taki sposób, że ich zdemontowanie nie jest możliwe bez pozostawienia śladów, które stanowią dowód użycia siły lub narzędzi. Za zamocowane na stałe uznaje się również zainstalowanie instalacji fotowoltaicznej, instalacji solarnej za pomocą balastu (tzw. metoda obciążeniowa).
2. Ubezpieczony akumulator do fotowoltaiki powinien znajdować się w pomieszczeniu w miejscu ubezpieczenia.
3. Pomieszczenie w miejscu ubezpieczenia, w którym znajduje się lub jest zainstalowany przedmiot ubezpieczenia, powinno być zabezpieczane w następujący sposób:
 - 1) wszelkie otwory w ścianach, stropie, podłodze, dachu są zamykane i zabezpieczane w sposób, który uniemożliwia osobom trzecim dostęp do wnętrza tego pomieszczenia oraz uniemożliwia wydostanie przedmiotów z wnętrza tego pomieszczenia bez użycia siły lub narzędzi;
 - 2) wszelkie drzwi prowadzące do tego pomieszczenia są zamykane na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową.
4. Instalacja fotowoltaiczna, instalacja solarna, która nie jest zainstalowana na dachu budynku oraz pompa ciepła, ładowarka samochodu, która nie jest zainstalowana w pomieszczeniu w miejscu

ubezpieczenia, powinny być dodatkowo zabezpieczone w następujący sposób:

- 1) teren, na którym znajduje się ta instalacja, pompa ciepła, ładowarka samochodu jest trwale ogrodzony ze wszystkich stron ogrodzeniem o wysokości co najmniej 1,2 metra;
- 2) wszelkie otwory w ogrodzeniu, o którym mowa w pkt 1, są zamykane i zabezpieczane w sposób, który uniemożliwia osobom trzecim dostęp do wnętrza oraz uniemożliwia wydostanie przedmiotów z wnętrza bez użycia siły lub narzędzi;
- 3) brama zainstalowana w ogrodzeniu, o którym mowa w pkt 1, jest zamykana na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy, kłódkę wielozastawkową, zamek elektroniczny lub jest to brama zamykana automatycznie za pomocą siłowników;
- 4) klucze i inne urządzenia przeznaczone do otwierania zamków i kłódek do bramy, o której mowa w pkt 3, są w posiadaniu wyłącznie: ubezpieczonego lub osoby przez niego upoważnionej.

SUMA UBEZPIECZENIA

– czyli jak ustalić sumę ubezpieczenia

§ 10

1. Ubezpieczający wskazuje sumę ubezpieczenia dla przedmiotu ubezpieczenia lub przedmiotów ubezpieczenia, z uwzględnieniem wartości nowej tych przedmiotów ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia jest wskazywana w polisie.
2. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU.
3. W granicach sumy ubezpieczenia ustala się limit odpowiedzialności dla szkód powstałych w następstwie awarii w wysokości uzależnionej od wskazanej przez ubezpieczającego sumy ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności jest wskazywany w polisie.
4. Po wypłacie odszkodowania lub kosztów określonych w § 6 i § 30 pkt 1 suma ubezpieczenia jest pomniejszana o kwotę wypłaconą przez PZU.

USTALENIE ODSZKODOWANIA

– czyli jak PZU ustala wysokość odszkodowania

§ 11

1. Wysokość odszkodowania PZU ustala w kwocie, która odpowiada wysokości poniesionej szkody i nie przekracza sumy ubezpieczenia oraz uwzględnia limity odpowiedzialności określone w § 6 i § 10 ust. 3.
2. Wysokość odszkodowania PZU ustala w wartości nowej.

§ 12

1. Jeśli naprawa przedmiotu ubezpieczenia wymaga przeprowadzenia prac budowlanych lub instalacyjnych, wówczas wysokość odszkodowania PZU:
 - 1) ustala na podstawie kosztorysu, który sporządziło PZU:
 - a) w eksperckim systemie kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub
 - b) w oparciu o cenniki budowlane opracowane przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie budownictwa albo
 - 2) może ustalić, w porozumieniu z ubezpieczonym, na podstawie rachunków za odbudowę lub naprawę przedmiotu ubezpieczenia, które są potwierdzone:
 - a) kosztorysem powykonawczym, który sporządził podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy lub
 - b) specyfikacją zakresu wykonanych robót, którą sporządził podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy.
2. Kosztorys, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, musi być sporządzony zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych w budownictwie, które uwzględniają dotychczasową konstrukcję i wymiary mienia oraz, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy.
3. Jeśli naprawa przedmiotu ubezpieczenia nie wymaga przeprowadzenia prac budowlanych lub instalacyjnych, wówczas wysokość odszkodowania PZU ustala na podstawie:

- 1) rachunków za naprawę przedmiotu ubezpieczenia wraz ze specyfikacją zakresu wykonanych robót i rodzaju użytych materiałów, którą sporządził podmiot dokonujący naprawy lub
 - 2) rachunków za zakup elementów do naprawy przedmiotu ubezpieczenia.
4. Jeśli przedmiot ubezpieczenia nie jest naprawiany, wysokość odszkodowania PZU określa:
- 1) według średnich cen stosowanych przez podmioty dokonujące naprawy, występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy lub
 - 2) w wysokości określonego, w porozumieniu z ubezpieczonym, procentowego ubytku wartości uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia.
5. W przypadku całkowitego zniszczenia lub utraty przedmiotu ubezpieczenia wysokość odszkodowania PZU ustala w wysokości, która odpowiada udokumentowanej jego wartości.
6. Jeśli nie można udokumentować wartości przedmiotu ubezpieczenia, wysokość odszkodowania PZU określa według średniej wartości przedmiotu tego samego lub podobnego typu i rodzaju, o takich samych lub zbliżonych parametrach, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpił wypadek ubezpieczeniowy.
7. Przedłożone rachunki za odbudowę lub naprawę wraz z kosztorysem powykonawczym oraz specyfikacją zakresu wykonanych robót, wskazane w ust. 1 pkt 2 oraz rachunki i specyfikację zakresu wykonanych robót i rodzaju użytych materiałów, wskazane w ust. 3, PZU weryfikuje pod względem ich zgodności ze stanem faktycznym, czyli sprawdza:
- 1) wysokość poniesionych kosztów;
 - 2) dotychczasowe wymiary ubezpieczonych przedmiotów;
 - 3) zakres wykonanych robót i rodzaj użytych materiałów.

§ 13

1. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania PZU:
 - 1) uwzględnia, w porozumieniu z ubezpieczonym, wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym przedmiocie ubezpieczenia;
 - 2) nie uwzględnia kosztów, które wynikają z braku części zamienionych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu sprzed szkody.
2. Wysokość odszkodowania PZU ustala na podstawie cen z dnia jego ustalenia. Wyjątkiem są szkody udokumentowane rachunkiem za odbudowę lub naprawę wskazanym w § 12 ust. 1 pkt 2 lub udokumentowane rachunkami za naprawę lub zakup, wskazanymi w § 12 ust. 3.

POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO

– czyli co należy zrobić, gdy zdarzy się szkoda

§ 14

- Jeśli wystąpi wypadek ubezpieczeniowy ubezpieczony ma obowiązek:
- 1) zawiadomić PZU o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia jego wystąpienia. W razie naruszenia umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa tego obowiązku, PZU może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków wypadku. Skutki braku zawiadomienia PZU o wypadku ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli PZU w powyższym terminie otrzymało wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości;
 - 2) nie dokonywać żadnych zmian w uszkodzonym przedmiocie ubezpieczenia i nie naprawiać go, do czasu oględzin przez PZU lub jego przedstawiciela, jeżeli nie jest konieczne zabezpieczenie pozostałych przedmiotów po szkodzie lub zmniejszenie rozmiaru szkody. To postanowienie nie dotyczy sytuacji, gdy PZU lub jego przedstawiciel nie przeprowadzili takich oględzin w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, albo 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie biegłych (rzeczoznawców).

ROZDZIAŁ 4

UBEZPIECZENIE RYZYKA WYSTĄPIENIA PRZERWY W DZIAŁANIU INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

– czyli co można ubezpieczyć i za co PZU odpowiada

§ 15

1. W ubezpieczeniu ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej PZU odpowiada za stratę finansową ubezpieczonego spowodowaną wystąpieniem wypadku ubezpieczeniowego. Wypadek ubezpieczeniowy to przerwa w działaniu instalacji fotowoltaicznej będąca normalnym następstwem wystąpienia szkody, za którą PZU ponosi odpowiedzialność w ubezpieczeniu urządzeń eko od wszystkich ryzyk.
2. W ubezpieczeniu, o którym mowa w ust. 1, odpowiedzialnością PZU objęta jest strata finansowa przypadająca za okres od dnia rozpoczęcia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej do dnia wznowienia działania tej instalacji, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.
3. Za dzień rozpoczęcia przerwy, o którym mowa w ust. 2, przyjmuje się dzień faktycznego wystąpienia tej przerwy. Za dzień wznowienia działania, o którym mowa w ust. 2, przyjmuje się dzień, w którym instalacja fotowoltaiczna jest ponownie uruchomiona i produkuje energię elektryczną.
4. Okres przerwy lub przerw w działaniu instalacji fotowoltaicznej, za który PZU ponosi odpowiedzialność nie może być dłuższy niż 180 dni i określony jest na wszystkie przerwy, niezależnie od faktycznego okresu ich trwania.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

– czyli za co PZU nie odpowiada

§ 16

1. Mają zastosowanie postanowienia § 7.
2. Ponadto odpowiedzialność PZU jest wyłączona, gdy decyzja wydana na podstawie przepisów prawa uniemożliwia lub opóźnia odbudowę zniszczonych lub uszkodzonych elementów instalacji fotowoltaicznej, przy czym PZU ponosi odpowiedzialność w okresie do uprawomocnienia się tej decyzji.

SUMA UBEZPIECZENIA

– czyli jak ustalić sumę ubezpieczenia

§ 17

1. Wysokość sumy ubezpieczenia uzależniona jest od wskazanej przez ubezpieczającego sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu urządzeń eko od wszystkich ryzyk. Suma ubezpieczenia jest wskazywana w polisie.
2. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU i ustalona jest na wszystkie przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej.
3. Po wypłacie odszkodowania lub kosztów określonych w § 30 pkt 1, suma ubezpieczenia jest pomniejszana o kwotę wypłaconą przez PZU.

USTALENIE ODSZKODOWANIA

– czyli jak PZU ustala wysokość odszkodowania

§ 18

1. Wysokość odszkodowania PZU ustala w kwocie, która odpowiada wysokości poniesionej straty finansowej przypadającej za okres od dnia rozpoczęcia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej do dnia wznowienia działania tej instalacji, obliczonej zgodnie z ust. 2 i 3, z zastrzeżeniem § 15 ust. 4, i nie przekracza sumy ubezpieczenia.
2. Wysokość poniesionej straty finansowej oblicza się poprzez zsumowanie dziennych strat finansowych obliczonych zgodnie z ust. 3.
3. Dzienna strata finansowa jest ustalana dla każdego dnia, w którym energia elektryczna nie była produkowana przez instalację

fotowoltaiczną wskutek przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej, poprzez pomnożenie:

- 1) zakładanej rocznej produkcji energii elektrycznej oraz
- 2) wskaźnika dziennego określonego w poniższej tabeli dla miesiąca, w którym wystąpił ten dzień oraz
- 3) ceny energii obowiązującej w tym dniu.

Wskaźnik dzienny			
Miesiąc kalendarzowy	Wartość wskaźnika	Miesiąc kalendarzowy	Wartość wskaźnika
Styczeń	0,10%	Lipiec	0,41%
Luty	0,15%	Sierpień	0,39%
Marzec	0,26%	Wrzesień	0,33%
Kwiecień	0,39%	Październik	0,23%
Maj	0,41%	Listopad	0,11%
Czerwiec	0,42%	Grudzień	0,08%

POSTĘPOWANIE W RAZIE WYSTĄPIENIA PRZERWY W DZIAŁANIU INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ

– czyli co należy zrobić, gdy zdarzy się szkoda

§ 19

W przypadku wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej ubezpieczony ma obowiązki:

- 1) zawiadomić PZU o rozpoczęciu przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni;
- 2) podjąć działania zmierzające do odwrócenia utraconej, uszkodzonej lub zniszczonej instalacji fotowoltaicznej, niezwłocznie:
 - a) po oględzinach PZU lub jego przedstawiciela, o których mowa w § 14 pkt 2, nie później jednak niż w terminie 7 dni od takich oględzin,
 - b) po wystąpieniu przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia takiej przerwy, o którym mowa w § 15 ust. 3 – w przypadku, gdy PZU lub jego przedstawiciel nie przeprowadzili oględzin w terminie, o którym mowa w § 14 pkt 2.

Jeśli ubezpieczony naruszy te obowiązki umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, PZU nie odpowiada za szkody, które powstały z tego powodu. To postanowienie nie dotyczy sytuacji, gdy mimo rażącego niedbalstwa zapłała odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;

- 3) zawiadomić PZU o wznowieniu działania instalacji fotowoltaicznej niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia wznowienia działania tej instalacji;
- 4) dostarczyć PZU dokumentację dotyczącą rozliczeń pomiędzy ubezpieczonym a zakładem energetycznym potwierdzającą cenę energii, o ile taką posiada, oraz dokumentację określającą parametry techniczne instalacji fotowoltaicznej, która określa zakładaną roczną produkcję energii elektrycznej, o ile taką posiada.

ROZDZIAŁ 5

UBEZPIECZENIE RYZYKA NIŻSZEJ PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ PRZEZ INSTALACJĘ FOTOWOLTAICZNĄ

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

– czyli co można ubezpieczyć i za co PZU odpowiada

§ 20

1. W ubezpieczeniu ryzyka niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną PZU odpowiada za stratę finansową ubezpieczonego spowodowaną wystąpieniem niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną w okresie ubezpieczenia, będącej normalnym następstwem wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego, z zastrzeżeniem ust. 2. **Wypadek ubezpieczeniowy** to niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, które powstało w okresie ubezpieczenia (np. niższe

nasłonecznienie, wysoka temperatura powietrza). PZU odpowiada za wypadek ubezpieczeniowy, które wystąpiły w miejscu ubezpieczenia.

2. W ubezpieczeniu, o którym mowa w ust. 1, odpowiedzialnością PZU objęta jest strata finansowa ubezpieczonego spowodowana wystąpieniem niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną, jeżeli ta niższa produkcja energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną obliczona zgodnie z ust. 3–5, przekracza 20% oraz nie przekracza 60% odpowiednio zakładanej rocznej produkcji energii elektrycznej dla tej instalacji fotowoltaicznej albo średniej rocznej produkcji energii elektrycznej przez tę instalację fotowoltaiczną w okresie 24 miesięcy przed zawarciem umowy ubezpieczenia albo zakładanej produkcji energii elektrycznej dla tej instalacji fotowoltaicznej obliczonej zgodnie z § 24 ust. 8.
3. W przypadku instalacji fotowoltaicznej, która została podłączona do sieci elektroenergetycznej w okresie krótszym niż 24 miesiące przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia, wartość niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną, o której mowa w ust. 2, oblicza się jako różnicę pomiędzy zakładaną roczną produkcją energii elektrycznej dla tej instalacji fotowoltaicznej oraz ilością faktycznie wyprodukowanej energii elektrycznej przez tę instalację fotowoltaiczną w okresie ubezpieczenia.
4. W przypadku instalacji fotowoltaicznej, która została podłączona do sieci elektroenergetycznej w okresie 24 miesięcy lub dłuższym przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia, wartość niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną, o której mowa w ust. 2, oblicza się jako różnicę pomiędzy średnią roczną produkcją energii elektrycznej przez tę instalację fotowoltaiczną w okresie 24 miesięcy przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz ilością faktycznie wyprodukowanej energii elektrycznej przez tę instalację fotowoltaiczną w okresie ubezpieczenia.
5. W przypadku instalacji fotowoltaicznej, dla której ochrona ubezpieczeniowa wygasa przed upływem okresu ubezpieczenia, wartość niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną, o której mowa w ust. 2, oblicza się jako różnicę pomiędzy zakładaną produkcją energii elektrycznej dla tej instalacji fotowoltaicznej obliczoną zgodnie z § 24 ust. 8 oraz ilością faktycznie wyprodukowanej energii elektrycznej przez tę instalację fotowoltaiczną w wykorzystanym okresie ubezpieczenia.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

– czyli za co PZU nie odpowiada

§ 21

1. Mają zastosowanie postanowienia § 7 ust. 1 pkt 1 i 2.
2. PZU nie odpowiada za szkody, jeżeli niższa produkcja energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną jest spowodowana przebudowaniem instalacji fotowoltaicznej niezgodnie z projektem wykonanym przez uprawnionego specjalistę lub bez projektu, o ile jest wymagany.
3. Ponadto PZU nie odpowiada za szkody powstałe wskutek wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej, jeżeli ta przerwa wynika z:
 - 1) prowadzenia prac remontowych w miejscu ubezpieczenia;
 - 2) prowadzenia prac serwisowych lub konserwacyjnych dotyczących tej instalacji fotowoltaicznej;
 - 3) przepisów prawa lub zaleceń operatora sieci elektroenergetycznej;
 - 4) nie przyłączenia lub wadliwego przyłączenia tej instalacji fotowoltaicznej do sieci elektroenergetycznej oraz odłączenia tej instalacji od sieci elektroenergetycznej – o ile ubezpieczony o tym wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć.

SUMA UBEZPIECZENIA

– czyli jak ustalić sumę ubezpieczenia

§ 22

1. Wysokość sumy ubezpieczenia uzależniona jest od wskazanej przez ubezpieczającego sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu urzędzeń eko od wszystkich ryzyk. Suma ubezpieczenia jest wskazywana w polisie.
2. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU.

ZABEZPIECZENIE MIENIA

– czyli jak chronić mienie

§ 23

Ubezpieczony ma obowiązek przestrzegać obowiązku określonego w § 8 pkt 1 oraz:

- 1) utrzymywać instalację fotowoltaiczną w należyтым stanie technicznym, w tym przeprowadzać jej bieżącą konserwację, serwisowanie – zgodnie z wymogami producenta lub instalatora oraz bieżące prace naprawcze;
- 2) stosować się do zaleceń producentów, sprzedawców i instalatorów instalacji fotowoltaicznych;
- 3) usuwać z instalacji fotowoltaicznej śnieg i lód oraz wszelkie zabrudzenia, w tym spowodowane przez zwierzęta (np. ptaki, owady).

Jeśli ubezpieczony naruszy te obowiązki uмышленie lub wskutek rażącego niedbalstwa, PZU nie odpowiada za szkody, które powstały z tego powodu. To postanowienie nie dotyczy sytuacji, gdy mimo rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

USTALENIE ODSZKODOWANIA

– czyli jak PZU ustala wysokość odszkodowania

§ 24

1. Wysokość odszkodowania PZU ustala w kwocie, która odpowiada wysokości poniesionej straty finansowej spowodowanej wystąpieniem niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną w okresie ubezpieczenia obliczonej zgodnie z ust. 2–10, i nie przekracza sumy ubezpieczenia.
2. Wysokość poniesionej straty finansowej oblicza się poprzez pomnożenie:
 - 1) wartości niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną obliczonej zgodnie z ust. 3, 4 i 7 oraz
 - 2) ceny energii.
3. Wartość niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną, która została podłączona do sieci elektroenergetycznej w okresie krótszym niż 24 miesiące przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia oblicza się jako różnicę pomiędzy zakładaną roczną produkcją energii elektrycznej dla tej instalacji fotowoltaicznej oraz ilością faktycznie wyprodukowanej energii elektrycznej przez tę instalację fotowoltaiczną w okresie ubezpieczenia wskazanym w polisie, pomniejszoną o wartość obliczoną zgodnie z ust. 5. Powyższego obliczenia dokonuje się według wzoru określonego w tabeli w ust. 10.
4. Wartość niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną, która została podłączona do sieci elektroenergetycznej w okresie 24 miesięcy lub dłuższym przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia oblicza się jako różnicę pomiędzy średnią roczną produkcją energii elektrycznej przez tę instalację fotowoltaiczną w okresie 24 miesięcy przed zawarciem umowy ubezpieczenia wskazanym w polisie, pomniejszoną o wartość obliczoną zgodnie z ust. 5. Powyższego obliczenia dokonuje się według wzoru określonego w tabeli w ust. 10.
5. Wartość niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną obliczona zgodnie z ust. 3, 4 i 7, jest pomniejszana o ilość energii elektrycznej nie wyprodukowanej przez tę instalację fotowoltaiczną na skutek wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej spowodowanej okolicznościami, o których mowa w § 21 ust. 3, obliczonej poprzez pomnożenie ilości dni, w których nie była produkowana energia elektryczna przez tę instalację fotowoltaiczną w okresie ubezpieczenia wskazanym w polisie oraz średniej dziennej produkcji energii elektrycznej przez tę instalację fotowoltaiczną obliczonej zgodnie z ust. 6.
6. Średnia dzienna produkcja energii elektrycznej jest obliczana przez podzielenie:
 - 1) zakładanej rocznej produkcji energii elektrycznej dla instalacji fotowoltaicznej przez liczbę dni okresu ubezpieczenia wskazanego w polisie – w przypadku instalacji fotowoltaicznej, która została podłączona do sieci elektroenergetycznej w okresie krótszym niż 24 miesiące przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia;
 - 2) średniej rocznej produkcji energii elektrycznej dla instalacji fotowoltaicznej w okresie 24 miesięcy przed zawarciem umowy ubezpieczenia wskazanego w polisie – w przypadku instalacji fotowoltaicznej, która została podłączona do sieci elektroenergetycznej w okresie 24 miesięcy lub dłuższym przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia.
7. W przypadku instalacji fotowoltaicznej, dla której ochrona ubezpieczeniowa wygasa przed upływem okresu ubezpieczenia, wartość niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną, o której mowa w ust. 2, oblicza się jako różnicę pomiędzy zakładaną produkcją energii elektrycznej dla tej instalacji fotowoltaicznej obliczoną zgodnie z ust. 8 oraz ilością faktycznie wyprodukowanej energii elektrycznej przez tę instalację fotowoltaiczną w wykorzystanym okresie ubezpieczenia, pomniejszoną o wartość obliczoną zgodnie z ust. 5.
8. Zakładaną produkcję energii elektrycznej oblicza się poprzez zsumowanie dziennej zakładanej produkcji energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 9.
9. Dzienna zakładana produkcja energii elektrycznej jest ustalana dla każdego dnia poprzez pomnożenie:
 - 1) zakładanej rocznej produkcji energii elektrycznej oraz
 - 2) wskaźnika dziennego określonego w tabeli w § 18 ust. 3 dla miesiąca, w którym wystąpił ten dzień.
10. Wartość niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną, o której mowa w ust. 3 i 4 oblicza się według poniższego wzoru:

Dla instalacji fotowoltaicznej podłączonej do sieci elektroenergetycznej w okresie krótszym niż 24 miesiące przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia

$$x = e \cdot (a - b - a / f \cdot d)$$

a – zakładana roczna produkcja energii elektrycznej
b – ilość faktycznie wyprodukowanej energii elektrycznej w okresie ubezpieczenia wskazanym w polisie
d – ilość dni, w których nie była produkowana energia elektryczna
f – ilość dni okresu ubezpieczenia wskazanego w polisie
e – cena energii
x – wysokość poniesionej straty finansowej

Dla instalacji fotowoltaicznej podłączonej do sieci elektroenergetycznej w okresie 24 miesięcy lub dłuższym przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia

$$x = e \cdot (a / 2 - b - a / 2 / f \cdot d)$$

a – ilość faktycznie wyprodukowanej energii elektrycznej w okresie 24 miesięcy przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia
b – ilość faktycznie wyprodukowanej energii elektrycznej w okresie ubezpieczenia wskazanym w polisie
d – ilość dni, w których nie była produkowana energia elektryczna
f – ilość dni okresu ubezpieczenia wskazanego w polisie
e – cena energii
x – wysokość poniesionej straty finansowej

POSTĘPOWANIE W RAZIE NIŻSZEJ PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ PRZEZ INSTALACJĘ FOTOWOLTAICZNĄ

– czyli co należy zrobić, gdy zdarzy się szkoda

§ 25

W przypadku wystąpienia niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną ubezpieczeniowy ma obowiązek:

- 1) zawiadomić PZU o wystąpieniu niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną w okresie ubezpieczenia niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia okresu ubezpieczenia;
- 2) dostarczyć PZU odczyt z falownika, dokumentację dotyczącą rozliczeń pomiędzy ubezpieczonym a zakładem energetycznym potwierdzającą cenę energii, o ile taką posiada oraz dokumentację określającą parametry techniczne instalacji fotowoltaicznej, która określa zakładaną roczną produkcję energii elektrycznej, o ile taką posiada.

ROZDZIAŁ 6 POSTANOWIENIA WSPÓLNE

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

– czyli jak zawrzeć umowę ubezpieczenia

§ 26

1. PZU zawiera umowę ubezpieczenia z ubezpieczającym na podstawie jego wniosku.
2. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZU wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU zapytywało w formularzu oferty albo w innych pismach przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. Jeśli PZU zawrze umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
3. W czasie trwania umowy ubezpieczenia ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić PZU o zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 2, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
4. Jeśli ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 2 i 3 spoczywają zarówno na nim, jak i ubezpieczonym. Nie dotyczy to sytuacji, gdy ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
5. PZU nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 2–4 nie zostały podane do wiadomości PZU. Jeżeli do naruszenia ust. 2–4 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których była mowa w zdaniu poprzedzającym.
6. Zawarcie umowy ubezpieczenia za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość następuje po tym, jak ubezpieczający:
 - 1) zapozna się z właściwym regulaminem świadczenia usług drogą elektroniczną (o ile jest wymagany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) i go zaakceptuje;
 - 2) zaakceptuje treść OWU;
 - 3) złoży wniosek za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.
7. Zawarcie umowy ubezpieczenia za pośrednictwem internetu, w której określono termin zapłaty ubezpieczeniowej albo jej pierwszej raty:
 - 1) przypadający przed dniem, w którym rozpoczyna się okres ubezpieczenia określony w tej umowie – następuje z chwilą zapłaty składki ubezpieczeniowej albo jej pierwszej raty;
 - 2) przypadający na dzień, w którym rozpoczyna się określony w tej umowie okres ubezpieczenia albo po tym dniu – następuje z chwilą złożenia oświadczenia o zawarciu umowy przez obie strony.
8. Zawarcie umowy ubezpieczenia w trakcie rozmowy telefonicznej następuje z chwilą, gdy PZU potwierdzi przyjęcie wniosku ubezpieczającego.
9. Zawarcie umowy ubezpieczenia PZU potwierdza polisą.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU

– czyli kiedy rozpoczyna i kończy się ochrona ubezpieczeniowa

§ 27

1. Okres ubezpieczenia wskazany jest w polisie.
 2. Ochrona ubezpieczeniowa trwa:
 - 1) od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia wskazanego w polisie, jeśli termin zapłaty składki ubezpieczeniowej albo jej pierwszej raty przypada **w tym pierwszym dniu** okresu ubezpieczenia lub później. Jeżeli składka ubezpieczeniowa albo jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, ochrona ubezpieczeniowa wygasa w dniu, w którym ubezpieczający otrzyma wypowiedzenie umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym;
 - 2) od następnego dnia po dniu zapłaty składki ubezpieczeniowej albo jej pierwszej raty, nie wcześniej jednak niż od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia wskazanego w polisie, jeśli termin zapłaty składki ubezpieczeniowej albo jej pierwszej raty przypada **przed tym pierwszym dniem** okresu ubezpieczenia. Jeżeli składka ubezpieczeniowa albo jej pierwsza rata nie została zapłacona do 30 dnia liczonego od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z tym dniem.
 3. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
 - 1) w ubezpieczeniu urządzeń eko od wszystkich ryzyk oraz w ubezpieczeniu ryzyka niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną – z upływem okresu ubezpieczenia;
 - 2) w ubezpieczeniu urządzeń eko od wszystkich ryzyk – z chwilą całkowitego zniszczenia lub utraty przedmiotu ubezpieczenia – w odniesieniu do tego przedmiotu ubezpieczenia;
 - 3) w ubezpieczeniu urządzeń eko od wszystkich ryzyk oraz w ubezpieczeniu ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej – z dniem, w którym suma ubezpieczenia zostanie wyczerpana;
 - 4) z dniem doręczenia drugiej stronie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia, o którym mowa w § 29 ust. 6;
 - 5) z upływem 7 dni od dnia, w którym ubezpieczający otrzyma wezwanie do zapłaty kolejnej raty składki ubezpieczeniowej wysłane po upływie terminu jej płatności, jeśli w tym wezwaniu ubezpieczający został poinformowany, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wezwania spowoduje, że ochrona ubezpieczeniowa wygaśnie;
 - 6) z chwilą przejścia własności mienia, którego dotyczy ubezpieczenie, na nabywcę – w razie zbycia, o którym mowa w § 32;
 - 7) z dniem doręczenia PZU oświadczenia o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia na zasadach określonych w § 28;
 - 8) w ubezpieczeniu ryzyka wystąpienia przerwy w działaniu instalacji fotowoltaicznej oraz w ubezpieczeniu ryzyka niższej produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną – z dniem poinformowania zakładu energetycznego o zawieszeniu lub zakończeniu wytwarzania energii elektrycznej w instalacji fotowoltaicznej.
- #### § 28
1. Jeśli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od tej umowy, składając oświadczenie w tym zakresie:
 - 1) w terminie 30 dni od dnia jej zawarcia – jeśli ubezpieczający jest konsumentem;
 - 2) w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia – jeśli ubezpieczający jest przedsiębiorcą.Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia PZU nie poinformowało ubezpieczającego, który jest konsumentem, o prawie odstąpienia od umowy ubezpieczenia, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym ten ubezpieczający dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim PZU udzieliło ochrony ubezpieczeniowej.
 2. Jeśli ubezpieczający, który jest konsumentem, zawrze umowę ubezpieczenia za pośrednictwem środków porozumiewania

się na odległość, termin w ciągu którego może on odstąpić od tej umowy, składając pisemne oświadczenie w tym zakresie, wynosi 30 dni od dnia, w którym PZU poinformowało go o zawarciu tej umowy ubezpieczenia lub jeśli jest to termin późniejszy – od dnia doręczenia mu informacji, które należy przekazać konsumentowi na podstawie przepisów dotyczących zawierania umów na odległość. Termin jest zachowany, jeśli przed jego upływem oświadczenie o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia zostało wysłane.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

– czyli jak PZU ustala składkę ubezpieczeniową i jak można ją zapłacić

§ 29

1. Wysokość składki ubezpieczeniowej PZU ustala według taryfy, która obowiązuje w dniu przygotowania przez PZU oferty ubezpieczenia dla ubezpieczającego. Wysokość składki ubezpieczeniowej ustala się z uwzględnieniem:
 - 1) sumy ubezpieczenia;
 - 2) zakresu ubezpieczenia;
 - 3) okresu ubezpieczenia;
 - 4) rodzaju przedmiotu ubezpieczenia;
 - 5) zawarcia innych umów ubezpieczenia w PZU.
2. Składka ubezpieczeniowa jest obliczana za czas trwania odpowiedzialności PZU.
3. Składka ubezpieczeniowa może być płatna jednorazowo albo w ratach. Termin płatności składki ubezpieczeniowej albo jej rat oraz wysokość składki ubezpieczeniowej albo jej rat, są określone w polisie.
4. Składka ubezpieczeniowa albo jej rata może być płatna w gotówce albo w formie bezgotówkowej. Jeśli zapłata składki ubezpieczeniowej albo jej raty dokonywana jest w formie bezgotówkowej, za datę zapłaty składki ubezpieczeniowej albo jej raty PZU uważa dzień:
 - 1) autoryzacji płatności – jeśli ubezpieczający płaci kartą;
 - 2) w którym pełna, wymagalna kwota wpłynęła na rachunek bankowy PZU – jeśli ubezpieczający płaci w inny sposób niż określony w pkt 1 (na przykład przelewem bankowym lub przekazem pocztowym).
5. Jeśli ochrona ubezpieczeniowa wygaśnie przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
6. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, składając oświadczenie w tym zakresie.
7. Jeśli ubezpieczający lub ubezpieczony podało do wiadomości PZU nieprawdziwe dane, które mają wpływ na wysokość składki ubezpieczeniowej, ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki ubezpieczeniowej wynikającej z różnicy pomiędzy składką ubezpieczeniową, jaka należałaby się PZU, gdyby podano dane prawdziwe, a składką ubezpieczeniową przyjętą w umowie ubezpieczenia. Jeśli wystąpi wypadek ubezpieczeniowy, roszczenie UO do dopłaty różnicy składki ubezpieczeniowej staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania lub świadczenia.

POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO

– czyli co należy zrobić, gdy zdarzy się szkoda

§ 30

Jeśli wystąpi wypadek ubezpieczeniowy ubezpieczony ma obowiązki:

- 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej

rozmiarów, między innymi wezwać straż pożarną oraz zawiadomić policję, w szczególności w przypadku kradzieży, dewastacji, ognia. Jeśli ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował powyższych środków, PZU nie odpowiada za szkody, które powstały z tego powodu. PZU zobowiązane jest, w granicach odpowiedniej sumy ubezpieczenia, zwrócić koszty, które wynikły z zastosowania powyższych środków, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;

- 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU pomocy, dostarczając posiadane informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych;
- 3) udzielić przedstawicielowi PZU wyjaśnień i pomóc w uzyskaniu informacji i dokumentów dotyczących okoliczności wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego, przyczyn powstania szkody, jej przedmiotu i rozmiaru.

POSTĘPOWANIE W RAZIE POWOŁANIA RZECZoznawców

– czyli kto ponosi koszty powołania rzeczoznawcy

§ 31

Ubezpieczony lub PZU mogą powołać rzeczoznawców w celu ustalenia przyczyny lub wielkości szkody. Jeśli opinie rzeczoznawców są odmienne, ubezpieczony oraz PZU mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który wyda opinię na podstawie przedłożonych ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego. Każda z powyższych osób ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołała. Koszty rzeczoznawcy opiniującego ponoszą po równo ubezpieczony oraz PZU.

§ 32

W razie zbycia mienia, którego dotyczy ubezpieczenie PZU wyklucza udzielenie zgody na przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia. W razie zbycia mienia, którego dotyczy ubezpieczenie ochrona ubezpieczeniowa wygasa z chwilą przejścia własności tego mienia na nabywcę.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA LUB ŚWIADCZENIA

– czyli kiedy PZU wypłaca odszkodowanie lub świadczenie i jakie ma obowiązki

§ 33

1. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.
2. Jeśli wyjaśnienie, w terminie określonym w ust. 1, okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłacane jest w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. PZU jest zobowiązane:
 - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do:
 - a) poinformowania o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz
 - b) podjęcia postępowania, które dotyczy ustalenia stanu faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także
 - c) poinformowania osoby występującej z roszczeniem – pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę – jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania, jeśli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

Jeśli umowę ubezpieczenia zawarto na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego może zgłosić również ubezpieczony albo mogą zgłosić jego spadkobiercy. W tym

przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;

- 2) jeśli w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wypłaci odszkodowania – do zawiadomienia pisemnie:
 - a) osoby zgłaszającej roszczenie oraz
 - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeśli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie– o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania lub świadczenia;
- 3) jeśli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
 - a) osoby występującej z roszczeniem oraz
 - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeśli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie– wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną, które uzasadniają całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 4) do udostępnienia ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU;
- 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
- 6) na żądanie ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym, który jest podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania;
- 7) na żądanie ubezpieczającego lub ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.

§ 34

Jeśli po wypłacie odszkodowania ubezpieczony odzyskał utracone przedmioty, zobowiązany jest:

- 1) niezwłocznie zwrócić PZU odszkodowanie, jakie dostał za te przedmioty albo zrzec się praw do tych przedmiotów na rzecz PZU;
- 2) zwrócić PZU kwotę, która odpowiada wartości przedmiotu w dniu odzyskania – w razie odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub niekompletnym.

§ 35

PZU wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

PRZEJŚCIE ROSZCZEŃ NA PZU

– czyli jakie roszczenia przysługują PZU

§ 36

1. Z dniem, w którym PZU wypłaci odszkodowanie, roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, przechodzą z mocy prawa na PZU do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU pokryło tylko część szkody, ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU.
2. Nie przechodzą na PZU roszczenia ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.

3. Jeżeli ubezpieczony bez zgody PZU zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej, która jest odpowiedzialna za szkodę albo je ograniczył, PZU może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po tym jak PZU wypłaci odszkodowanie, wówczas PZU przysługujące prawo dochodzenia od ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

REKLAMACJE, SKARGI I ZAŻALENIA

– czyli jakie jeszcze prawa przysługują ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia

§ 37

1. Reklamację, skargę lub zażalenie składa się w każdej jednostce PZU obsługującej klienta.
2. Reklamacja, skarga lub zażalenie mogą być złożone:
 - 1) na piśmie – osobiście albo wysłane przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, na przykład pisząc na adres: PZU SA ul. Postępu 18A, 02-676 Warszawa (adres tylko do korespondencji);
 - 2) na piśmie – wysłane na adres do doręczeń elektronicznych PZU SA w rozumieniu ustawy o doręczeniach elektronicznych, począwszy od dnia wpisania tego adresu do bazy adresów elektronicznych;
 - 3) w formie ustnej – telefonicznie, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801 102 102, albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce, o której mowa w ust. 1;
 - 4) w postaci elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
3. PZU rozpatruje reklamację, skargę lub zażalenie i udziela na nie odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 3, PZU przekazuje osobie, która złożyła reklamację, skargę lub zażalenie informację, w której:
 - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji, skargi lub zażalenia.
5. Odpowiedź PZU na reklamację, skargę lub zażalenie zostanie dostarczona osobie, która je złożyła:
 - 1) w przypadku, gdy klientem jest osoba fizyczna – na piśmie, z tym że odpowiedź można dostarczyć pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek klienta;
 - 2) w przypadku, gdy klientem jest inny podmiot niż wskazany w pkt 1 – na piśmie lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.
6. Osobie fizycznej, która złożyła reklamację przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
 - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
 - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
7. Reklamacje, skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostki organizacyjne PZU, które są właściwe ze względu na przedmiot sprawy.
8. Reklamacje uregulowane są w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń.
9. PZU przewiduje możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów.
10. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla PZU do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy, którego adres strony internetowej jest następujący: www.rf.gov.pl.
11. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo

zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.

12. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej drogą elektroniczną, konsument ma prawo skorzystać z pozasądowego sposobu rozstrzygnięcia sporów i złożyć skargę za pośrednictwem platformy internetowej systemu rozstrzygnięcia sporów (Platforma ODR) zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. – adres: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/>. Za działanie Platformy ODR odpowiada Komisja Europejska. Adres poczty elektronicznej do kontaktu z PZU jest następujący: reklamacje@pzu.pl.
13. PZU podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

– czyli co jeszcze jest ważne

§ 38

1. Powództwo o roszczenie, które wynika z umowy ubezpieczenia, można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
2. Powództwo o roszczenie, które wynika z umowy ubezpieczenia, można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

**INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH
DLA KLIENTA**

	INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA UBEZPIECZAJĄCEGO	INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA UBEZPIECZONEGO
ADMINISTRATOR I DANE KONTAKTOWE ADMINISTRATORA I INSPEKTORA OCHRONY DANYCH	<p>Administratorem danych osobowych jest PZU SA z siedzibą w Warszawie, przy rondzie Ignacego Daszyńskiego 4, 00-843 Warszawa.</p> <p>Kontakt z administratorem jest możliwy za pośrednictwem adresu e-mail kontakt@pzu.pl lub pisemnie na wyżej wskazany adres siedziby administratora. We wszystkich sprawach z zakresu ochrony danych osobowych może Pani/Pan kontaktować się z wyznaczonym przez administratora Inspektorem Ochrony Danych. Taki kontakt może się odbyć drogą elektroniczną na adres e-mail IODpzu@pzu.pl lub pisemnie na adres PZU SA, IOD, rondo Ignacego Daszyńskiego 4, 00-843 Warszawa.</p>	
OBOWIĄZEK PODANIA DANYCH	<p>Podanie danych osobowych w związku z zawieraniem umową jest konieczne do zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia oraz do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego – bez podania danych osobowych nie jest możliwe zawarcie umowy ubezpieczenia.</p> <p>Podanie danych osobowych w celach marketingowych jest dobrowolne.</p>	
ZAKRES I ŹRÓDŁO DANYCH		<p>Administrator otrzymał Pani/Pana dane od Ubezpieczającego w związku z objęciem Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową. Pani/Pana dane zostały przekazane administratorowi w zakresie: danych identyfikacyjnych, danych adresowych.</p>
PRZETWARZANIE DANYCH Administrator może przetwarzać Pani/Pana dane w celu:	<ul style="list-style-type: none"> • zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do zawarcia i wykonywania umowy, • oceny ryzyka ubezpieczeniowego w sposób zautomatyzowany w ramach profilowania klientów przed zawarciem umowy – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, • marketingu bezpośredniego produktów i usług własnych administratora, obejmującego profilowanie w celu dostosowania przesyłanych treści marketingowych – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; • dostarczania klientom informacji o produktach ubezpieczeniowych i innych produktach finansowych oferowanych przez PZU SA; do celów marketingu wykorzystywane będą otrzymane dane kontaktowe, dane kontaktowe pozyskane w przyszłości oraz dane dotyczące posiadanych produktów, • ewentualnie w celu dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami związanymi z zawartą z Panią/Panem umową ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość dochodzenia przez niego roszczeń oraz obrony przed roszczeniami wynikającymi z zawartej umowy ubezpieczenia, • reasekuracji ryzyk – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest zmniejszenie ryzyka ubezpieczeniowego związanego z umową zawartą z Panią/Panem, • wypełniania przez administratora obowiązków dotyczących przechowywania dowodów księgowych dotyczących umów ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o rachunkowości, 	<ul style="list-style-type: none"> • oceny ryzyka ubezpieczeniowego w sposób zautomatyzowany w ramach profilowania przed objęciem ubezpieczeniem – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, • marketingu bezpośredniego produktów i usług własnych administratora, obejmującego profilowanie w celu dostosowania przesyłanych treści marketingowych – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; • dostarczania klientom informacji o produktach ubezpieczeniowych i innych produktach finansowych oferowanych przez PZU SA; do celów marketingu wykorzystywane będą otrzymane dane kontaktowe, dane kontaktowe pozyskane w przyszłości oraz dane dotyczące posiadanych produktów, • ewentualnie w celu dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami związanymi z umową ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość dochodzenia przez niego roszczeń oraz obrony przed roszczeniami wynikającymi z zawartej umowy ubezpieczenia, • reasekuracji ryzyk – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest zmniejszenie ryzyka ubezpieczeniowego związanego z objęciem Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową, • wypełniania przez administratora obowiązków dotyczących przechowywania dowodów księgowych dotyczących umów ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z przepisów o rachunkowości, • ustalania wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora;

	<ul style="list-style-type: none"> wypełniania przez administratora obowiązków wynikających z przepisów prawa, w szczególności w zakresie weryfikacji list sankcyjnych - podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do wypelnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze wynikającego z odpowiednich przepisów, ustalania wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest ustalenie składek w wysokości, która zapewnia co najmniej wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów wykonywania działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń, podejmowania ewentualnych czynności w związku z przeciwdziałaniem wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość przeciwdziałania wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań. <p>Decyzje dotyczące wysokości składki ubezpieczeniowej będą podejmowane automatycznie tj. bez udziału człowieka, na podstawie Pani/Pana danych niezbędnych do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego przez ubezpieczyciela w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. automatyczną ocenę ryzyka ubezpieczeniowego zawarcia z Panią/Panem umowy ubezpieczenia.</p> <p>W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji dotyczącej wysokości składki ubezpieczeniowej, ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania tej decyzji, prawo do wyrażenia własnego stanowiska oraz wystąpienia o ponowne przeanalizowanie Pani/Pana sprawy i podjęcie decyzji przez pracownika.</p>	<p>uzasadnionym interesem administratora jest ustalenie składek w wysokości, która zapewni co najmniej wykonanie wszystkich zobowiązań z umów ubezpieczenia i pokrycie kosztów wykonywania działalności ubezpieczeniowej zakładu ubezpieczeń,</p> <ul style="list-style-type: none"> podejmowania ewentualnych czynności w związku z przeciwdziałaniem wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań – podstawą prawną przetwarzania jest niezbędność do realizacji prawnie uzasadnionego interesu administratora; uzasadnionym interesem administratora jest możliwość przeciwdziałania wypłacaniu nienależnych świadczeń lub odszkodowań. <p>Decyzje dotyczące wysokości składki ubezpieczeniowej będą podejmowane automatycznie tj. bez udziału człowieka, na podstawie Pani/Pana danych niezbędnych do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego przez ubezpieczyciela w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. automatyczną ocenę ryzyka ubezpieczeniowego objęcia Pani/Pana ochroną ubezpieczeniową.</p> <p>W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji dotyczącej wysokości składki ubezpieczeniowej, ma Pani/Pan prawo do zakwestionowania tej decyzji, prawo do wyrażenia własnego stanowiska oraz wystąpienia o ponowne przeanalizowanie Pani/Pana sprawy i podjęcie decyzji przez pracownika.</p>
OKRES PRZECHOWYWANIA DANYCH	<p>Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia lub do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów prawa, w szczególności obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących umowy ubezpieczenia, a także do momentu wygaśnięcia uprawnienia do przetwarzania danych w celach ustalania na ich podstawie wysokości składek ubezpieczeniowych, składek reasekuracyjnych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.</p> <p>Administrator przestanie wcześniej przetwarzać dane wykorzystywane do celów marketingu bezpośredniego, obejmującego profilowanie, jeżeli zgłosi Pani/Pan sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych w tym celu. W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania danych jest zgoda, Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane do czasu jej wycofania.</p>	
PRZEKAZYWANIE DANYCH	<p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione podmiotom i organom upoważnionym do przetwarzania tych danych na podstawie przepisów prawa.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione zakładom reasekuracji, a także mogą być przekazywane innym spółkom z Grupy PZU, jeśli wyraziła Pani/Pan zgodę na takie przekazanie.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie administratora, w tym m.in: dostawcom usług IT, podmiotom przetwarzającym dane w celu windykacji należności, agencjom marketingowym, czy też agentom ubezpieczeniowym, przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z administratorem i wyłącznie zgodnie z poleceniami administratora.</p> <p>W zależności od rodzaju ubezpieczenia, Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazane podmiotom znajdującym się w państwach poza Europejskim Obszarem Gospodarczym jeżeli okaże się to niezbędne do wykonania zawartej umowy ubezpieczenia. Więcej informacji o przekazaniu danych osobowych, w tym o państwach, do których dane mogą być przekazywane, można uzyskać kontaktując się z administratorem lub z Inspektorem Ochrony Danych, korzystając z wskazanych wyżej danych kontaktowych.</p>	
PANI/PANA PRAWA	<p>Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do swoich danych osobowych oraz prawo żądania ich sprostowania, ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania.</p> <p>Przysługuje Pani/Panu prawo do przenoszenia danych osobowych, tj. do otrzymania od administratora Pani/Pana danych osobowych, w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego. Może Pani/Pan przesłać te dane innemu administratorowi.</p> <p>W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest przesłanka prawnie uzasadnionego interesu administratora, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych. W szczególności przysługuje Pani/Panu prawo sprzeciwu wobec przetwarzania danych na potrzeby marketingu bezpośredniego w tym profilowania.</p> <p>W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest zgoda, ma Pani/Pan prawo jej wycofania. Zgodę można odwołać w każdym czasie w oddziale lub wysyłając e-mail na adres kontakt@pzu.pl albo pismo na adres PZU, ul. Postępu 18a, 02-676 Warszawa. Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania dokonanego na podstawie zgody przed jej wycofaniem.</p> <p>W celu skorzystania z powyższych praw należy skontaktować się z administratorem lub z Inspektorem Ochrony Danych, korzystając z wskazanych wyżej danych kontaktowych.</p> <p>Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego. W Polsce takim organem nadzorczym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.</p>	